

AAF-009-001651 Seat No. _____

B. R. S. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2016

ELT - 622 : Contemporary Indian Philosophy - II
(Elective - 18)

Faculty Code : 009

Subject Code : 001651

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ M.C.Q. નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો : ૨૦
- (૧) શ્રી અરવિંદના પરમતત્ત્વમાં કેટલા અંગો સમાવિષ્ટ છે ?
- (A) બે (B) ત્રણ
(C) ચાર (D) પાંચ
- (૨) પરમતત્ત્વના કયા સ્વરૂપને શ્રી અરવિંદ જડતત્ત્વની સાથે સાંકળે છે ?
- (A) ભૌતિક (B) શૈક્ષણિક
(C) આર્થિક (D) આધ્યાત્મિક
- (૩) "Life Divine" એ કયા તત્ત્વજ્ઞાનીનું સૌથી વધારે મહત્ત્વનું પુસ્તક છે ?
- (A) શ્રી અરવિંદ (B) ડૉ. રાધાકૃષ્ણન
(C) ઈકબાલ (D) રજનીશ
- (૪) માનવમાં રહેલ કયા અંશની ઝાંખી કરવા માનવ પ્રયત્નશીલ છે ?
- (A) સૃષ્ટિ (B) સંન્યાસી
(C) દેવી (D) સંસાર
- (૫) ડૉ. રાધાકૃષ્ણનના મતે આત્માની મંઝિલ ચાલુ જ છે એમ સમજે ત્યારે શેનું દુઃખ રહેતું નથી ?
- (A) જન્મ (B) મૃત્યુ
(C) સંસાર (D) સંન્યાસી

- (૬) માનવતાવાદના કેન્દ્રબિંદુમાં માનવ છે, જ્યારે ધર્મના કેન્દ્રબિંદુમાં કોણ છે ?
- (A) ઈશ્વર (B) જગત
- (C) સંન્યાસી (D) ધર્મ
- (૭) કોના મતે સૃષ્ટિ વાસ્તવિક હોવા ઉપરાંત ગતિશીલ પણ છે ?
- (A) શ્રી અરવિંદ (B) રાધાકૃષ્ણન
- (C) ઈકબાલ (D) રજનીશ
- (૮) કયા તત્ત્વજ્ઞાની ઉપર બર્ગશાની સ્પષ્ટ અસર વર્તાય છે ?
- (A) રજનીશ (B) શ્રી અરવિંદ
- (C) રાધાકૃષ્ણન (D) ઈકબાલ
- (૯) કોણ કહે છે કે કોઈ વ્યક્તિ પોતે પોતાના ખત્મા ઉપર ઊભી ન રહી શકે ?
- (A) વિવેકાનંદ (B) કેન્ટ
- (C) લુમ (D) બર્કલે
- (૧૦) કયા તત્ત્વજ્ઞાનીના મત પ્રમાણે આત્માનું અજ્ઞાન એજ દુઃખનું મૂળ કારણ છે ?
- (A) ઈકબાલ (B) શ્રી અરવિંદ
- (C) રાધાકૃષ્ણન (D) આમાંથી એકેય નહીં
- (૧૧) “મારી દૃષ્ટિએ અહિંસા શબ્દ મરેલો છે.” આ વાક્ય કોણે કહ્યું છે ?
- (A) રજનીશ (B) ગાંધીજી
- (C) વિવેકાનંદ (D) શ્રી અરવિંદ
- (૧૨) કયો ધર્મ પ્રેમના પર્યાય તરીકે કરુણા અને અહિંસાને આરાધ્ય બાબત ગણે છે ?
- (A) ખ્રિસ્તી (B) જૈન
- (C) બૌદ્ધ (D) ઈસ્લામ
- (૧૩) રજનીશની દૃષ્ટિએ સુખ અને દુઃખ એ કોનો સ્વભાવ નથી ?
- (A) માણસ (B) આત્મા
- (C) શરીર (D) જગત

(૧૪) કયા વૈજ્ઞાનિકે કબૂલ્યું છે કે હું સત્યના સાગરકિનારે માત્ર છીપલા વીણું છું.

- (A) કેન્ટ (B) હ્યુમ
(C) લોક (D) ન્યૂટન

(૧૫) નીચેનામાંથી કયા તત્ત્વજ્ઞાનીએ કહ્યું છે કે “સંસારથી ભાગવાનું નથી સંસાર પરત્વે જાગવાનું છે.”

- (A) રજનીશ (B) બુદ્ધ
(C) મહાવીર સ્વામી (D) આમાંથી એકેય નહીં

(૧૬) રજનીશની દૃષ્ટિએ ધાર્મિકતા એ કોનો વિકાસ છે ?

- (A) માણસ (B) સુખ
(C) દુઃખ (D) આમાંથી એકેય નહીં

(૧૭) “વર્લ્ડ ફેલોશીપ ઓફ બુદ્ધિસ્ટ”ના ચોથા અધિવેશનમાં ભાગ લેવા ડૉ. આંબેડકર ક્યાં ગયા હતા ?

- (A) દિલ્હી (B) હૈદરાબાદ
(C) કાઠમંડુ (D) નાગપુર

(૧૮) નીચેનામાંથી કોણે હિન્દુ ધર્મનો ત્યાગ કર્યો હતો ?

- (A) આચાર્ય રજનીશ (B) આંબેડકર
(C) વીર સાવરકર (D) આમાંથી એકેય નહીં

(૧૯) શ્રી અરવિંદના ઉત્ક્રાંતિના ખ્યાલમાં કોને સ્થાન આપવામાં આવ્યું નથી ?

- (A) અનિષ્ટ (B) ઈષ્ટ
(C) જ્ઞાન (D) ઈશ્વર

(૨૦) રજનીશના વિચાર મુજબ સાચી ધાર્મિકતા અનુશાસન નહિ પણ કોના શિક્ષણ ઉપર ભાર મૂકે છે ?

- (A) જ્ઞાન (B) આત્મજ્ઞાન
(C) આત્મા (D) આમાંથી એકેય નહીં

- ૨ શ્રી અરવિંદનો પરમતત્ત્વનો વિચાર સમજાવો. ૧૦
- ૩ નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એકનો જવાબ આપો : ૧૦
- (૧) મહમદ ઈકબાલનો ભૌતિક વિચારધારાના સંદર્ભમાં ઈશ્વરનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
- (૨) આચાર્ય રજનીશનું પ્રેમ સંબંધી ચિંતન સમજાવો.
- ૪ ડૉ. રાધાકૃષ્ણનનો ધર્મની વિચારધારાનો દૃષ્ટિકોણ વિસ્તૃતતાથી જણાવો. ૧૦
- અથવા**
- ૪ આત્મજ્ઞાન અંગે રજનીશના વિચારો વિસ્તૃત સમજાવો. ૧૦
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૦
- (૧) મહમદ ઈકબાલનો જગત અંગેનો ખ્યાલ
- (૨) આચાર્ય રજનીશની દૃષ્ટિએ ધાર્મિકતાનું સ્વરૂપ
- (૩) શ્રી અરવિંદના મતે આધ્યાત્મિક ઉત્ક્રાંતિ.
- ૬ ડૉ. આંબેડકરે સ્વીકારેલ બૌદ્ધ ધર્મની ચર્ચા કરો. ૧૦